

**SYTANDARDY OCHRONY DZIECI PRZED KRZYWDZENIEM
W SPECJALNYM OŚRODKU SZKOLNO-WYCHOWAWCZYM NR 1 IM. MARII KONOPNICKIEJ
W OTWOCKU**

Preambuła

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Otwocku jest działanie dla dobra dziecka i w jego najlepszym interesie. Wszyscy pracownicy Ośrodka traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie. Cały personel Ośrodka, realizując te cele, działa w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych placówki oraz swoich kompetencji.

Rozdział I

Postanowienia ogólne

§1

Standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Otwocku uwzględniają i określają :

- 1) zasady zapewniające bezpieczne relacje między dzieckiem a pracownikiem, a w szczególności zachowania niedozwolone wobec dzieci i niepełnoletnich uczniów,
 - 2) zasady i procedurę podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka lub niepełnoletniego ucznia,
 - 3) procedury i osoby odpowiedzialne za składanie zawiadomień o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka lub pełnoletniego ucznia, zawiadamianie sądu opiekuńczego oraz wszczynanie procedury „Niebieska Karta”
 - 4) zasady przeglądu i aktualizacji Standardów,
 - 5) zakres kompetencji osoby odpowiedzialnej za przygotowanie pracowników do stosowania standardów, zasady przygotowania pracowników do ich stosowania oraz sposób dokumentowania tej czynności;
 - 6) zasady i sposób udostępniania rodzicom albo opiekunom prawnym lub faktycznym oraz dzieciom i uczniom standardów do zaznajomienia się z nimi i ich stosowania,
 - 7) osoby odpowiedzialne za przyjmowanie zgłoszeń o zdarzeniach zagrażających dziecku lub uczniowi i udzielenie mu wsparcia,
 - 8) sposób dokumentowania i zasady przechowywania ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego
1. W Standardach określone są również:
- 1) wymogi dotyczące bezpiecznych relacji między małoletnimi, a w szczególności zachowania niedozwolone;
 - 2) zasady korzystania z urządzeń elektronicznych z dostępem do sieci internet;

- 3) procedury ochrony dzieci przed treściami szkodliwymi i zagrożeniami w sieci internet oraz utrwalonymi w innej formie;
- 4) zasady ustalania planu wsparcia małoletniego po ujawnieniu krzywdzenia.

§ 2

Objaśnienie terminów:

1. Pracownikiem jest osoba zatrudniona w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Otwocku, zwanego dalej Ośrodkiem, na podstawie umowy o pracę lub umowy cywilno-prawnej. Osoby pracujące w Ośrodku dzielą się na pracowników pedagogicznych lub niepedagogicznych.
2. Praktykantem jest osoba odbywająca praktykę pedagogiczną w Ośrodku.
3. Wolontariuszem jest osoba, która dobrowolnie i świadomie oraz bez wynagrodzenia angażuje się w działalność Ośrodka.
4. Dzieckiem jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia - dziecko, uczeń, wychowanek w Ośrodku.
5. Opiekunem dziecka jest osoba uprawniona do reprezentacji dziecka, ucznia, wychowanka, w szczególności jego rodzic, opiekun prawny lub rodzic zastępczy.
6. Zgoda rodzica dziecka oznacza zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka. W przypadku braku porozumienia między rodzicami dziecka rozstrzygnięcia dokonuje sąd rodzinno-opiekuńczy.
7. Krzywdzenie dziecka rozumiane jest jako popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym pracownika Ośrodka albo zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.
8. Osoba odpowiedzialna za internet to wyznaczony przez dyrektora Ośrodka pracownik, który sprawuje nadzór nad korzystaniem z internetu przez dzieci na terenie placówki oraz nad bezpieczeństwem dzieci w internecie.
9. Osoba odpowiedzialna za standardy ochrony dzieci przed krzywdzeniem to wyznaczony przez dyrektora Ośrodka pracownik sprawujący nadzór nad realizacją Standardów ochrony dzieci przed krzywdzeniem w SOSW Nr 1.
10. Zespół Interwencyjny jest to grupa specjalistów powołana przez dyrektora Ośrodka w składzie: kierownik wychowania, wychowawca klasy/grupy, pedagog, psycholog, inni pracownicy wskazani przez dyrektora. Pracami ZI kieruje psycholog.
11. Dane osobowe dziecka to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział II

Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników

§ 3

1. Warunkiem przyjęcia kandydata lub kandydatki do pracy w Ośrodku są posiadane kwalifikacje, akceptacja misji Ośrodka oraz stosunek osoby zatrudnianej do dzieci i osób z niepełnosprawnością, w tym szacunek do ich godności oraz przestrzeganie ich praw.
2. Decyzję o przyjęciu do pracy kandydata lub kandydatki podejmuje dyrektor.

3. Każdy przyjmowany pracownik zostaje zapoznany z obowiązującymi Standardami oraz jest zobowiązany podpisać oświadczenie o przyjęciu ich do realizacji wg Załącznika nr 7 do niniejszych Standardów.
4. Szczegółowe zasady rekrutacji określa Załącznik Nr 1 do niniejszych Standardów

Rozdział III

Zasady zapewniające bezpieczne relacje między dzieckiem a pracownikiem

§ 4

1. Zasady tworzenia bezpiecznych relacji z dziećmi obowiązują wszystkich pracowników Ośrodka oraz praktykantów i wolontariuszy.
2. Pracownicy Ośrodka traktują dziecko z poszanowaniem jego godności i potrzeb.
3. Wszelkie działania pracownicy podejmują w ramach obowiązującego prawa, przepisów wewnętrznych oraz swoich kompetencji.
4. Każdy pracownik Ośrodka, w odniesieniu do wszystkich podejmowanych czynności działa dla dobra dziecka i w jego najlepiej pojętym interesie.
5. Pracownicy Ośrodka posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dziecka.
6. Pracownicy Ośrodka zobowiązani są do utrzymywania profesjonalnej relacji z dziećmi i podejmowania działań uzasadnionych, bezpiecznych i adekwatnych do sytuacji.
7. Niedopuszczalne jest stosowanie przemocy wobec dziecka w jakiegokolwiek formie.
8. Pracownicy Ośrodka powinni działać w sposób otwarty i przejrzysty dla innych w celu zminimalizowania błędnej interpretacji własnego zachowania/postępowania
9. Szczegółowe zasady bezpiecznych relacji na linii pracownik Ośrodka-dziecko, dziecko-dziecko określa Załącznik nr 2 do niniejszych Standardów.

Rozdział IV

Zasady i procedura podejmowania interwencji w sytuacji podejrzenia krzywdzenia lub posiadania informacji o krzywdzeniu dziecka

§ 5

1. W każdym przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone ma on obowiązek bezzwłocznie przekazać informację wraz z opisem do dyrektora Ośrodka.
2. Dyrektor Ośrodka wykonuje następujące czynności:
 - a) sporządza notatkę służbową;
 - b) powołuje Zespół Interwencyjny,
 - c) przekazuje ZI posiadane informacje i zleca przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego.
3. W skład Zespołu Interwencyjnego wchodzi: kierownik wychowania jako jego przewodniczący, psycholog, pedagog, wychowawca klasy/grupy oraz inni pracownicy powołani przez dyrektora Ośrodka, mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka.

§ 6

1. Przebieg procedury wyjaśniającej:
 - a) wezwanie opiekunów dziecka i poinformowanie ich o podejrzeniu wystąpienia krzywdzenia dziecka,
 - b) przeprowadzenie przez psychologa rozmowy z dzieckiem,
 - c) w miarę możliwości przeprowadzenie rozmowy ze świadkiem krzywdzenia, osobą podejrzewaną o krzywdzenie dziecka,
 - d) spotkania i rozmowy z nauczycielami, wychowawcami, rodzicami, opiekunami,
 - e) sformułowanie rekomendacji do dalszego postępowania,
 - f) sporządzenie protokołu.
2. Opracowanie planu pomocy dziecku:
 - a) określenie form wsparcia dla krzywdzonego dziecka,
 - b) w miarę potrzeb zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do instytucji zajmującej się pomocą dziecku i rodzinie, np. ośrodek pomocy społecznej, przewodniczący zespołu interdyscyplinarnego - procedura „Niebieska Karta”, sąd ds. rodziny i nieletnich.
 - c) w miarę potrzeb współpraca w umieszczeniu dziecka krzywdzonego w specjalistycznej placówce.
3. Plan pomocy dziecku przedstawia jego rodzicom/opiekunom psycholog uczestniczący w pracy ZI, z zaleceniem współpracy przy jego realizacji.

§ 7

1. Dyrektor Ośrodka informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji.
2. Dyrektor Ośrodka w zależności od zdiagnozowanego typu krzywdzenia składa:
 - a) zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury lub policji,
 - b) wniosek o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej
 - c) przesyła formularz „Niebieska Karta-A” do przewodniczącego zespołu interdyscyplinarnego.
3. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w pkt 2.
4. W przypadku, gdy podejrzenie krzywdzenia zgłosili opiekunowie dziecka, a podejrzenie to nie zostało potwierdzone, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.

§ 8

1. Z przebiegu interwencji sporządza się kartę interwencji, której wzór stanowi Załącznik nr 3 do niniejszych Standardów.
2. Dokumentacja z przebiegu postępowania interwencyjnego wraz z kartą interwencji przechowywana jest u kierownika wychowania.
3. Wszyscy pracownicy i inne osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych przyjęli informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.

Rozdział V

Zasady ochrony wizerunku dziecka

§ 9

1. Dane osobowe dziecka podlegają ochronie na zasadach określonych w przepisach prawa oraz wewnętrznych procedurach bezpieczeństwa ochrony danych osobowych
2. Ośrodek , uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Publikowanie zdjęć i filmów ma na celu dokumentowanie działań Ośrodka oraz prezentowanie uzdolnień, sukcesów i osiągnięć dzieci, uczniów i wychowanków.
4. W przetwarzaniu, używaniu i publikowaniu wizerunków dzieci we wszystkich podejmowanych działaniach dydaktycznych i opiekuńczo-wychowawczych obowiązuje zasada odpowiedzialności i rozwagi wobec utrwalania.
5. Dzieci mają prawo zdecydować, czy ich wizerunek zostanie zarejestrowany i w jaki sposób zostanie przez Ośrodek użyty.
6. Pracownik Ośrodka ma obowiązek zachowania tajemnicy danych osobowych i innych informacji, które przetwarza oraz zachowania w tajemnicy sposobów zabezpieczenia danych osobowych przed nieuprawnionym dostępem.
7. Szczegółowe wytyczne dotyczące zasad publikacji wizerunku dziecka stanowią Załącznik nr 4 do niniejszych Standardów.

Rozdział VI

Zasady dostępu dzieci do Internetu

§ 10

1. Przy zapewnieniu dzieciom dostępu do Internetu, w Ośrodku instalowane jest i aktualizowane oprogramowanie zabezpieczające przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju.
2. Na terenie Ośrodka dostęp dziecka do Internetu możliwy jest:
 - a) pod nadzorem nauczyciela szkoły na zajęciach lekcyjnych i rewalidacyjnych,
 - b) pod nadzorem nauczyciela przedszkola na zajęciach wychowania przedszkolnego,
 - c) pod nadzorem wychowawcy na zajęciach opiekuńczo-wychowawczych w świetlicy i grupie wychowawczej,
 - d) pod nadzorem nauczyciela w bibliotece szkolnej.
3. Rozwiązania organizacyjne na poziomie Ośrodka bazują na aktualnych standardach bezpieczeństwa.
4. Nad zabezpieczeniem internetu przed niebezpiecznymi treściami czuwa zatrudniony w Ośrodku informatyk – opiekun szkolnej sieci komputerowej, który instaluje i aktualizuje nowoczesne oprogramowanie z wykorzystaniem systemów zabezpieczeń Ogólnopolskiej Sieci Edukacyjnej (OSE).
5. Za bezpieczeństwo dzieci na zajęciach z dostępem do internetu odpowiada pracownik prowadzący zajęcia.

6. Dzieci są informowane o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu przed każdymi zajęciami z wykorzystaniem internetu. Przekazywane informacje muszą być dostosowane do możliwości poznawczych dzieci.
7. W Ośrodku organizowane są spotkania i lekcje poświęcone bezpieczeństwu w sieci oraz budowaniu świadomości uczniów o zagrożeniach w internecie.
8. Z dzieckiem, które miało dostęp do niebezpiecznych treści przeprowadzana jest przez psychologa rozmowa na temat bezpieczeństwa w internecie.
9. W przypadku stwierdzenia przez psychologa, że dziecko jest krzywdzone, wdrażana jest procedura opisana w Rozdziale III.
10. Szczegółowe zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych określa Załącznik nr 5 do niniejszych Standardów.

Rozdział VII

Zasady przeglądu i aktualizacji standardów ochrony dziecka

§ 11

1. Za monitorowanie realizacji Standardów ochrony dzieci w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Otwocku odpowiedzialny jest kierownik wychowania.
2. Do obowiązków osoby monitorującej realizację Standardów należy:
 - a) reagowanie na sygnały naruszenia Standardów,
 - b) prowadzenie rejestru zgłoszeń,
 - c) proponowanie zmian w Standardach.
3. Kierownik wychowania raz na 12 miesięcy, przeprowadza wśród pracowników Ośrodka ankietę monitorującą poziom realizacji standardów, wg wzoru stanowiącego Załącznik nr 6 do niniejszych Standardów.
4. Z wypełnionych ankiet sporządzany jest raport z monitoringu.
5. Na podstawie raportu z monitoringu dyrektor Ośrodka wprowadza do Standardów niezbędne zmiany, z którymi zapoznaje pracowników, opiekunów oraz dzieci w dostępnym ich zakresie.

Rozdział IX

Przepisy końcowe

§ 12

1. Standardy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla pracowników Ośrodka i rodziców/opiekunów, w szczególności:
 - a) poprzez umieszczenie na stronie internetowej Ośrodka i przesłaniu informacji o ich zamieszczeniu drogą elektroniczną poprzez e-dziennik,
 - b) umieszczenie wersji papierowej w sekretariacie Ośrodka.
3. Załącznikami do Standardów są:
 - a) Załącznik nr 1 - Zasady bezpiecznej rekrutacji pracowników w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Otwocku

- b) Załącznik nr 2 - Zasady zapewniające bezpieczne relacje między dzieckiem a pracownikiem w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Otwocku
- c) Załącznik nr 3 - Karta Interwencji
- d) Załącznik nr 4 - Zasady ochrony wizerunku dziecka w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Otwocku
- e) Załącznik nr 5 - Zasady bezpiecznego korzystania z internetu i mediów elektronicznych w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Otwocku
- f) Załącznik nr 6 – Monitoring Standardów w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Otwocku
- g) Załącznik Nr 7 – Wzór oświadczenia o zapoznaniu się ze Standardami Ochrony Dzieci w Specjalnym Ośrodku Szkolno-Wychowawczym Nr 1 im. Marii Konopnickiej w Otwocku

